

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

Przewodnicząca: S.S.O. Dorota Liczberska – Dębska

Protokolant: Agnieszka Jabłońska

po rozpoznaniu w dniu 14 stycznia 2015 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa G. E.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę kwoty 230.499 zł

1. zasądza od (...) S.A. w W. na rzecz G. E.:

a) kwotę 92.500 zł (dziewięćdziesiąt dwa tysiące pięćset złotych) tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty,

b) kwotę 7.098,24 zł (siedem tysięcy dziewięćdziesiąt osiem złotych dwadzieścia cztery grosze) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami naliczanymi od kwoty 6.708,24 zł (sześć tysięcy siedemset osiem złotych dwadzieścia cztery grosze) od dnia 30 czerwca 2012 roku i od kwoty 390 zł (trzysta dziewięćdziesiąt złotych) od dnia 3 października 2012 roku do dnia zapłaty,

c) kwotę 1.240 zł (jeden tysiąc dwieście czterdzieści złotych) tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc czerwiec 2012 roku z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty,

d) kwotę 1.215 zł (jeden tysiąc dwieście piętnaście złotych) tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc lipiec 2012 roku z ustawowymi odsetkami od dnia 11 lipca 2012 roku do dnia zapłaty,

e) kwotę 544 zł (pięćset czterdzieści cztery złote) tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc sierpień 2012 roku z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty,

f) kwoty po 30 zł (trzydzieści) złotych miesięcznie tytułem renty na zwiększone potrzeby od września 2012 roku i na przyszłości płatnej do dnia dziesiątego każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat;

g) kwotę 214,04 zł (dwieście czternaście złotych) tytułem odsetek ustawowych naliczanych od kwoty 5.778,35 zł (pięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych trzydzieści pięć groszy) od dnia 30 czerwca do dnia 11 października 2012 roku;

2. umarza postępowanie w zakresie kwoty 5.778,37 zł (pięć tysięcy siedemset siedemdziesiąt osiem złotych trzydzieści siedem groszy);

3. ustala odpowiedzialność (...) S.A. w W. wobec G. E. za skutki zdarzenia z dnia 14 lutego 2012 roku, jakie ujawnić się mogą w przyszłości;
4. oddala powództwo w pozostałej części;
5. zasądza od G. E. na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 1.030,83 zł (jeden tysiąc trzydzieści złotych osiemdziesiąt trzy grosze) tytułem zwrotu części kosztów procesu od oddalone części powództwa;
6. nakazuje ściągnąć z zasądzonych roszczenia od G. E. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 7.192,49 zł (siedem tysięcy sto dziewięćdziesiąt dwa złote czterdzieści dziewięć groszy) tytułem nieziszczonych kosztów procesy od oddalonej części powództwa;
7. nakazuje pobrać od (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 6.414,20 zł (sześć tysięcy czterysta czternaście złotych dwadzieścia groszy) tytułem nieziszczonych kosztów procesu od uwzględnionej części powództwa.

Sygnatura akt II C 1057/12

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 11 lipca 2012 roku G. E. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) S.A.:

- kwoty 196.000 zł. z tytułu zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty,
- kwoty 10.109 zł. z tytułu odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty;
- kwoty po 2.000 zł. miesięcznie, tytułem renty na zwiększone potrzeby począwszy od 1 czerwca 2012 roku i na przyszłość, płatnej z góry do 10-ego dnia każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu oraz w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat w przyszłości,
- kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych lub zestawienia kosztów złożonego do akt sprawy przed zamknięciem przewodu sądowego.

Powódka wniosła również o ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za dalsze, mogące powstać w przyszłości, skutki wypadku, jakiemu uległa ona w dniu 14 lutego 2012 roku.

W uzasadnieniu pozwu G. E. podała, że w dniu 14 lutego 2012 roku miał miejsce wypadek komunikacyjny, w przebiegu którego doznała obrażeń ciała w postaci stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu i utratą przytomności, wieloodłamowego złamania miednicy oraz rany tłuczonej stawu łokciowego prawego, które spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na czas powyżej 7 dni. Przyczyną zdarzenia było zachowanie kierującego samochodem osobowym marki S. (...) o nr rej. (...), A. I. (1), który nie zachował należytej ostrożności i potracił pieszą G. E. przechodzącą przez ulicę w miejscu do tego przeznaczonym z lewej na prawą stronę w kierunku jazdy pojazdu. Wobec A. I. (1) skierowano wniosek o warunkowe umorzenie postępowania, a podejrzany przyznał się do winy. Samochód sprawcy, w dacie zdarzenia szkodowego był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym (...) S.A. Powódka wskazała ponadto, że koszty koniecznej opieki sprawowanej nad nią od dnia 14 lutego 2012 roku do dnia 31 maja 2012 roku wyniosły 7.809 zł, natomiast od dnia 1 czerwca 2012 roku stanowią miesięcznie kwotę 1.710 zł. Koszty zakupu leków i asortymentu medycznego wyniosły 541,53 zł. W wyniku wypadku zniszczeniu uległa odzież o wartości ok. 500 zł. Wydatki związane z dojazdami do placówek medycznych stanowiły kwotę 1.258,71 zł. Obecnie na zakup leków oraz specjalnego wyżywienia powódka wydaje około 300 zł miesięcznie. (pozew k. 2-10)

Pismem procesowym z dnia 20 września 2012 roku powódka rozszerzyła powództwo, wskazując, iż w związku z koniecznością poddania się rehabilitacji po doznanym urazie poniosła wydatek w kwocie 390 zł za wypożyczenie

łóżka rehabilitacyjnego, wobec czego wniosła o zasądzenie tytułem odszkodowania także tej kwoty wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu niniejszego pisma do dnia zapłaty. (pismo procesowe, k. 116-117)

Odpis pozwu i pisma z rozszerzeniem powództwa został doręczony stronie pozwanej w dniu 3 października 2012 r. (zwrotne poświadczenie odbioru, k. 154)

W odpowiedzi na pozew z dnia 19 października 2012 roku strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Pozwana zakwestionowała powództwo co do wysokości oraz podniosła zarzut przyczynienia się powódki, wskazując iż do zdarzenia doszło także z uwagi na naruszenie przez G. E. zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym, bowiem do wypadku doszło poza przejściem dla pieszych. W związku z otrzymanym zgłoszeniem szkody pozwana przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego przyznała powódce zaliczkę na poczet świadczeń odszkodowawczych w kwocie 4.000 zł, a następnie na podstawie decyzji z dnia 10 października 2012 roku dopłaciła kwotę 5.778,37 zł. Wartość świadczeń odszkodowawczych została ustalona przy przyjęciu 15.000 zł na poczet zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, 3.570 zł tytułem zwrotu kosztów opieki, 210 zł – tytułem zwrotu kosztów specjalnej diety, 541,53 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia oraz 235,20 zł tytułem zwrotu kosztów przejazdów, co łącznie stanowiło kwotę 19.556,73 zł. Z uwagi na przyczynienie się powódki wartość przyznanego odszkodowania została pomniejszona o 50%. (odpowieź na pozew k. 139-141)

Mając na uwadze fakt częściowego zaspokojenia roszczeń majątkowych już po wniesieniu pozwu poprzez zapłatę w dniu 11 października 2012 roku kwoty 5.778,37 zł powódka pismem procesowym z dnia 12 listopada 2012 roku, ograniczyła żądanie pozwu: w zakresie zadośćuczynienia do kwoty 192.500 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty oraz w zakresie odszkodowania do kwoty 8.220,63 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 7.830,37 zł od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty, 390 zł od dnia doręczenia pozwanemu pisma procesowego z dnia 13 września 2012 roku do dnia zapłaty oraz odsetek ustawowych od kwoty 5.778,37 zł od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia 11 października 2012 roku. Cofnęła pozew w części dotyczącej wypłaconych kwot w łącznej wysokości 5.778,37 zł ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie. (pismo procesowe powódki, k. 157-159)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 14 lutego 2012 roku, w P., A. I. (1) kierując samochodem marki S. (...), potrafił pieszą uczestniczkę ruchu drogowego G. E., która przechodziła przez ulicę poruszając się z lewej strony na prawą dla kierunku jazdy pojazdu. Do uderzenia doszło w odległości ok. 1-1,5 metra od wyznaczonego przejścia dla pieszych.

Przyczyną wypadku było nieumyślnie naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez A. I. (1), który wbrew treści art. 26 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym, zbliżając się do przejścia dla pieszych nie zachował szczególnej ostrożności i potrafił powódkę, w wyniku czego spowodował u niej nieumyślnie obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy ze wstrząśnieniem mózgu, wieloodłamowego złamania kości miednicy oraz rany tłuczonej okolicy stawu łokciowego prawego, tj. uszkodzenia ciała inne niż określone w art. 156 k.k., które spowodowały naruszenie czynności centralnego układu nerwowego, narządu ruchu oraz prawej kończyny górnej na okres czasu trwający dłużej niż siedem dni.

W związku z powyższym Sąd Rejonowy w Pabianicach prawomocnym wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012 roku uznał A. I. (1) za winnego popełnienia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 177 § 1 kk. (wyrok Sądu Rejonowego w Pabianicach, k. 145-146 załączonych akt sprawy II K 462/12, opinia biegłego sądowego w dziedzinie analizy przestrzenno-ruchowej wypadków drogowych R. L., k. 221, zeznania świadka R. G.-K., k. 172, zeznania świadka M. K., k. 172)

Powódka w dniu wypadku szła w kurtce z kapturem. Chcąc przejść przez jezdnię, przepuściła jadący z lewej strony samochód. Widziała poruszający się z prawej strony samochód, który znajdował się w odległości około 300-400 metrów od niej. Jezdnia była sucha. Zapadał zmrok, ale droga była dobrze oświetlona. (zeznania powódki, k. 171v.

w zw. z protokół rozprawy z dnia 14.01.2015r – 00:01:30, k. 350, zeznania świadka R. G.-K., k. 171v.-172, zeznania świadka M. K., k. 172)

A. I. (1) nie widział powódki wchodzącej na jezdnię, zauważył ją dopiero w ostatnim momencie, chciał podjąć manewr ominięcia, ale nie zdążył. Poruszał się z prędkością nieprzekraczającą 50 km/h. Podjął manewr odbicia w prawo, bowiem na hamowanie było już za późno. Ponieważ odbił w prawo, uderzył powódkę lewym bokiem prowadzonego samochodu. (zeznania świadka A. I., k. 172v.-173)

Na skutek wypadku zniszczeniu uległa odzież wierzchnia powódki, w postaci zimowej kurtki oraz spodni, które miała na sobie. (zeznania powódki, protokół rozprawy z dnia 14.01.2015r – 00:19:12, k. 351)

Powódka w wyniku uderzenia straciła przytomność, którą odzyskała dopiero w szpitalu - (...), dokąd została przewieziona przez karetkę. Rozpoznano u niej uraz głowy ze wstrząśnieniem mózgu, złamanie miednicy typu Malgaignae oraz ranę tłuczoną okolicy stawu łokciowego prawego. Na Oddziale Ortopedii (...) Centrum Medycznego przebywała w okresie od dnia 14 lutego 2012 roku do 24 lutego 2012 roku. Następnie została przewieziona do Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł., gdzie przebywała na Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej do 13 marca 2012 roku. W dniu 29 lutego 2012 roku została poddana zabiegowi operacyjnemu, polegającemu na stabilizacji miednicy. Po opuszczeniu szpitala powódka pozostawała pod opieką poradni ortopedycznej. (historia choroby, k. 21-22, dokumentacja medyczna, k. 23-44, karta informacyjna, k. 53, dokumentacja medyczna, k. 54-83)

W dniach od 26 kwietnia 2012 roku do 7 maja 2012 roku ponownie przebywała w Szpitalu im. (...) w Ł. na oddziale Ortopedii, gdzie został jej usunięty stabilizator zewnętrzny miednicy. Przeprowadzono rehabilitację-pionizację, naukę chodzenia o kulach oraz ćwiczenia mięśni i stawów operowanej kończyny. (historia choroby, k. 45, karta informacyjna, k. 47-51)

W okresie od 18 czerwca 2012 roku do 30 lipca 2012 roku powódka została przyjęta na Oddział Rehabilitacyjny (...) Centrum Medycznego z rozpoznaniem stanu po złamaniu miednicy typu Malgaignae, zespołu bólowego kręgosłupa lędźwiowo-krzyżowego oraz astmy oddechowej. Powódkę wypisano z zaleceniem dalszej opieki w Poradni POZ i Rehabilitacji Medycznej. (karta informacyjna, k. 119, karta zabiegów, k. 120, dokumentacja medyczna, k. 121-135)

W trakcie pobytu powódki w (...) Centrum Medycznym i Szpitalu im. (...) w Ł. odwiedzali ją najbliżsi członkowie rodziny, mąż oraz córka.

Odległość w jedną stronę z miejsca zamieszkania męża, tj. ul. (...) w P., do (...) Centrum Medycznego wynosi 7,40 km, do Szpitala im. (...) w Ł. wynosi 20,80 km, natomiast z miejsca zamieszkania córki, tj. ul. (...) w P., wynosi odpowiednio 6,40 km i 23,40 km.

Dojazdy były wykonywane w okresie od 14 lutego 2012 roku do 7 maja 2012 roku samochodami marki S. (...) nr rej. (...) o poj. 1289 cm³ oraz marki F. (...) nr rej. (...) o poj. 1596 cm³. Łączna ilość kilometrów pokonanych przez najbliższych członków rodziny powódki w związku z dojazdami do placówek medycznych, w których przebywała, wyniosła 1.506 km. (zeznania powódki, protokół rozprawy z dnia 14.01.2015r. - 00:02:34-00:12:34, k. 350v., zestawienie, k. 90-95)

Po wypadku powódka musiała leżeć. Mąż powódki opiekował się nią, wykonywał wszystkie czynności pielęgnacyjne. Gotował, robił zakupy i sprzątał. Powódka nie była w stanie wykonać żadnych czynności. W celu zmiany opatrunków przychodziła pielęgniarka na około 2 godziny dziennie. Po usunięciu w szpitalu zewnętrznego stabilizatora powódka była na siłach by wstać, poruszała się przy pomocy balkonika ortopedycznego. Chodziła jedynie po mieszkaniu. Do czasu leczenia rehabilitacyjnego poruszała się przy pomocy balkonika. Po powrocie z Oddziału Rehabilitacyjnego poruszała się samodzielnie, bez pomocy balkonika ortopedycznego, ale chodzenie nadal sprawiało jej trudność. Mąż powódki w tym czasie sprzątał i gotował. (zeznania świadka A. E., k. 173, zeznania powódki, protokół rozprawy z dnia 14.01.2015r – 00:02:34-00:12:34, k. 350v.)

Obecnie powódka w związku ze zmianami atmosferycznymi odczuwa ból w kolanie i biodrach, nie może dźwigać, na zakupy wychodzi jedynie z mężem. Musi korzystać z wkładek ortopedycznych do butów. Sprzątanie mieszkania zajmuje powódce obecnie dwa razy więcej czasu niż przed wypadkiem. Nadal boi się przechodzić przez wyznaczone przejście dla pieszych, jeżeli nie ma sygnalizacji świetlnej. Przed wypadkiem powódka była samodzielna i sprawna fizycznie. Często jeździła do siostry na działkę i pomagała jej. (zeznania świadka A. E., k. 173, zeznania powódki, protokół rozprawy z dnia 14.01.2015r –00:12:34-00:19:12, k. 350v.-351)

Sprawca wypadku posiadał u pozwanego ważną w dniu zdarzenia polisę OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. (okoliczność bezsporna)

Przyczyną wypadku był błąd w technice i taktyce jazdy kierującego samochodem marki S. A. I. (1), który zbliżając się do przejścia dla pieszych nieuważnie obserwował jezdnię przed swoim samochodem. Do uderzenia pieszej doszło na wyznaczonym przejściu dla pieszych lub tuż „za nim, w odległości ok. 1-1,5 metra. Prędkość z jaką poruszał się samochód marki S. w momencie uderzenia była równa prędkości przed wypadkiem i wynosiła 47 km/h. Kierujący samochodem marki S. mógłby uniknąć kolizji, podejmując manewry obronne w momencie wejścia pieszej na jezdnię, tak przez całkowite zatrzymanie samochodu przed torem ruchu pieszej lub przez jego przyhamowanie i przepuszczenie pieszej przed swoim pojazdem. Zbliżając się do oznaczonego przejścia dla pieszych, w warunkach ograniczonej widoczności, powinien tak dostawać prędkość swojego pojazdu, aby zapewnić sobie widoczność na całe przejście z odległości pozwalającej na zatrzymanie samochodu przed przejściem, w momencie wkroczenia pieszych na przejście. Z uwagi na fakt, że do potrącenia pieszej doszło tuż za przejściem dla pieszych, nie można mówić o jej przyczynieniu się do wypadku. W momencie wejścia G. E. na jezdnię samochód S. znajdował się w znacznej odległości (ok. 80,0 m) od przejścia. Pozwalało to pieszej na wkroczenie na jezdnię. Z tej odległości (ok. 80 m od miejsca kolizji) kierujący samochodem nie miał możliwości dostrzeżenia, czy piesza porusza się po przejściu czy tuż za nim (ok. 1,0 - 1,5 m). W zaistniałej sytuacji, nie mogąc z odległości ok. 80 m jednoznacznie stwierdzić, że piesza porusza się po przejściu lub w odległości ok. 1,0 - 1,5 m za przejściem, A. I. (1) powinien reagować na ruch pieszej, jakby poruszała się po przejściu. Wobec tego brak jest podstaw do przyjęcia wydłużonego czasu reakcji psychofizycznej kierującego samochodem marki S., w sytuacji gdyby piesza przekraczała jezdnię tuż za przejściem (ok. 1,0 - 1,5 m). Wydłużony czas reakcji psychofizycznej kierującego (wynikający z zaskoczenia kierującego pojawieniem się pieszych na jezdni) można by przyjąć, przy poruszaniu się pieszej w dalszej odległości od przejścia, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Ewentualne poruszanie się pieszej tuż za przejściem nie mogło więc przyczynić się do kolizji, do zmniejszenia ostrożności przez kierującego S. podczas zbliżania się do przejścia dla pieszych. (opinia biegłego sądowego w dziedzinie analizy przestrzenno-ruchowej wypadków drogowych, k. 210-265)

W wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 14 lutego 2012 roku powódka doznała urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu, wieloodłamowym złamaniem miednicy oraz raną tłuczoną okolicy stawu łokciowego prawego. Rozwinął się u niej także poronny zespół nerwicy pourazowej.

W aspekcie neurologicznym cierpienia fizyczne związane z urazem głowy przez okres 6 tygodni były umiarkowane, później miały charakter ustępujący i wiązały się z bólami i zawrotami głowy, zaburzeniami koncentracji oraz zespołem lękowym. W niewielkim stopniu utrzymują się nadal. Powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5% (z punktu 10A tabeli - załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18.12.2002 r.). G. E. nie leczyła się neurologicznie. (opinia biegłego w dziedzinie neurologii A. N., k. 294-295)

Z ortopedycznego punktu widzenia wypadek w dniu 14 lutego 2012 roku spowodował u powódki trwałe uszczerbek na zdrowiu w wysokości 30 % (wg pkt 96b dla rozpoznania 1A według Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18.12.2002r.) Nie jest obecnie możliwe określenie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu bezpośrednio po wypadku, ponieważ jest to uszczerbek na zdrowiu trwający powyżej 6-ciu miesięcy i mógł ulec poprawie.

Rozmiar cierpień fizycznych odczuwanych przez powódkę przez okres 4-5 miesięcy po wypadku był znaczny, następnie ulegał zmniejszeniu. W chwili obecnej występują okresowe dolegliwości bólowe.

Powódka po wypadku zmuszona była zażywać leki przeciwbólowe, przeciwzakrzepowe i korzystać ze środków opatrunkowych przez okres 2-4 miesięcy, których koszt zamyka się w granicach 100 zł miesięcznie. Do chwili obecnej nadal musi stosować leki przeciwbólowe, których koszt wynosi 30-50 zł miesięcznie.

Przez okres 3-ch miesięcy po wypadku G. E. potrzebowała pomocy ze strony osób trzecich w wymiarze 8 godzin dziennie, a następnie przez okres 3-ch miesięcy w wymiarze 4 godzin dziennie. W chwili obecnej powódka nie wymaga pomocy osób trzecich, nie wymaga także zabiegów rehabilitacyjnych. (opinia biegłego z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej M. S., k. 327-330)

Zakres odczuwanych przez powódkę cierpień psychicznych był znaczny przez okres miesiąca po wypadku z tendencją do zmniejszania się w miarę usprawniania organizmu. Odnosząc się do cierpień psychicznych u powódki należało uwzględnić odniesione obrażenia, towarzyszące im silne dolegliwości bólowe, konieczność unieruchomienia w pozycji leżącej przez okres 2 tygodni, konieczność przebycia operacji miednicy oraz uczestnictwa w zabiegach rehabilitacyjnych, a ponadto obniżenie sprawności fizycznej po wypadku, konieczność pomocy osób trzecich w okresie po wypadku oraz obawę przed nieodzyskaniem sprawności fizycznej. Po wypadku powódka potrzebowała opieki i pomocy osób trzecich, ponieważ była osobą leżącą. Obecnie już jej nie wymaga.

Z psychologicznego punktu widzenia powódka po wypadku potrzebowała wzmożonego wsparcia osób trzecich, nadal go potrzebuje. Wypadek stanowił traumatyczne doświadczenie, spowodował utratę sprawności fizycznej, którą można już uznać za odzyskaną. Obecnie powódka odczuwa lęk przed przechodzeniem przez jezdnię. Ma ponadto ograniczoną możliwość podnoszenia ciężkich przedmiotów. W badaniu psychologicznym nie ujawniły się zaburzenia funkcjonowania umysłowego i psychicznego, które powstały w efekcie wypadku. Nie istnieje związek pomiędzy stwierdzonymi podczas badania cechami organicznych uszkodzeń CUN a obrażeniami doznanymi w efekcie wypadku.

Rokowania w zakresie stanu zdrowia psychicznego są pomyślne, konieczne jest jednak wsparcie, zrozumienie i pomoc najbliższego otoczenia. (opinia biegłego psychologa klinicznego A. T., k. 278-284)

W aspekcie psychiatrycznym w wyniku wypadku komunikacyjnego powódka nie doznała trwałego ani długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Nie wymagała, ani nie wymaga obecnie leczenia psychiatrycznego, farmakologicznego ani psychoterapii. (opinia biegłego psychiatry E. P., k. 310-312)

Stawka (...) Komitetu Pomocy (...) za 1 godzinę usług opiekuńczych w dni powszednie w okresie od 1 lipca 2009 roku do 1 lipca 2013 roku wynosiła 9,50 zł. (pismo z (...) z dnia 16.08.2010 r., k. 100, okoliczność notoryjna)

Pismem z dnia 23 maja 2012 roku powódka zgłosiła ubezpieczycielowi sprawcy szkodę oraz wystąpiła z żądaniem zapłaty kwoty w wysokości 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty w wysokości 10.109 zł tytułem odszkodowania oraz kwoty po 2.000 zł miesięcznie tytułem renty na zwiększone potrzeby począwszy od dnia 1 czerwca 2012 roku i na przyszłość. Niniejsze pismo zostało odebrane w dniu 29 maja 2012 roku. (zgłoszenie szkody, k. 101-105, potwierdzenie odbioru, k. 106)

Pozwane Towarzystwo pismem z dnia 28 czerwca 2012 roku poinformowało powódkę o przyznaniu bezspornej części należnych świadczeń w postaci zaliczki w wysokości 4.000 zł.

(pismo (...) .U. S.A., k. 148-149)

Po zapoznaniu się z dokumentacją zgromadzoną w toku przeprowadzonego postępowania pozwany podjął decyzję o przyznaniu dopłaty do świadczeń odszkodowawczych w wysokości 5.778,37 zł. Wskazał ponadto, iż na przyznaną powódce kwotę złożyło się zadośćuczynienie w wysokości 15.000 zł, koszty opieki w wysokości 3.570 zł, koszty specjalnej diety 210 zł, koszty leczenia 541,53 zł oraz koszty przejazdów 235,20 zł, co łącznie dało kwotę 19.556,73 zł. Z uwagi na przyczynienie się powódki polegające na przechodzeniu w miejscu do tego niewyznaczonym, wskazana kwota została pomniejszona o 50%. (pismo z dnia 10.10.2012r., k. 150-151)

W związku z koniecznością poddania się rehabilitacji po doznanym urazie, powódka zmuszona był wypożyczyć łóżko rehabilitacyjne, w wyniku czego poniosła wydatek w wysokości 390 zł. (faktura, k. 118)

Powódka poniosła ponadto koszt zakupu materaca przeciwoleżynowego w wysokości 189 zł, zakupu basenu płaskiego w wysokości 42,25 zł, lekarstw i środków opatrunkowych w wysokości (116,98 zł + 50,20 zł + 53,10) 220,28 zł oraz nasadki sedesowej w wysokości 90 zł, co łącznie stanowi 541,53 zł. (faktury, k. 84-89)

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie powołanych dowodów, w szczególności w oparciu o opinie biegłych sądowych i dokumentację medyczną, zeznania powódki i świadków, a także mając na względzie szczególną moc dowodową z jakiej korzysta w postępowaniu cywilnym prawomocny skazujący wyrok sądu karnego. Stosownie bowiem do treści zdania pierwszego przepisu art. 11 k.p.c., ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym.

Ustaleń odnośnie przebiegu wypadku Sąd dokonał na podstawie zeznań powódki i świadków R. K., M. K. (2) oraz A. I. (1), oceniając ich wiarygodność przez pryzmat treści opinii biegłego sądowego w dziedzinie analizy przestrzenno-ruchowej wypadków drogowych R. L. (2). Wskazana opinia charakteryzowała się wewnętrzną spójnością, przejrzystością oraz logiką wyводу. Żadna ze stron nie zakwestionowała prawidłowości wyciągniętych przez biegłego wniosków, Sąd także nie podjął wątpliwości co do jej rzetelności. Z tych wszystkich względów należało uznać wskazaną opinię za w pełni przydatne i wiarygodne źródło dowodowe.

Sąd nie przyjął w pełni zeznań powódki w zakresie, w jakim podawała, iż w trakcie wypadku przechodziła przez jezdnię korzystając z przejścia dla pieszych. Twierdzenia te pozostają w sprzeczności z zeznaniami świadków R. K., M. K. (2) i A. I. (1), którzy widzieli powódkę poruszającą się poza przedmiotowym przejściem. Jednocześnie biegły nie wykluczył, w oparciu o przeprowadzoną analizę ruchu, iż do uderzenia pieszej doszło w odległości ok. 1-1,5 metra od wyznaczonego przejścia dla pieszych. Jak jednak ustalono, okoliczność ta nie ma znaczenia dla oceny zachowania uczestników wypadku i powódce nie można podstawić zarzutu przyczynienia się do zaistnienia szkody.

Ustalając okoliczności związane ze stanem zdrowia powódki, doznanymi przez nią w wyniku wypadku obrażeniami i uszczerbkiem na zdrowiu, stopniem cierpień fizycznych i psychicznych powódki, rokowaniami na przyszłość, Sąd oparł się w pełni na opinii biegłych lekarzy uznając je za rzetelne i jako takie w pełni przydatne dla celów dowodowych. Sporządzone zostały zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą specjalną. Biegli lekarze różnych specjalności, przy wydawaniu opinii, dysponowali dokumentacją lekarską powódki, jak również przeprowadzili stosowne badania przedmiotowe.

W zakresie procentowego oszacowania uszczerbków Sąd zaaprobował przedstawioną w opiniach ocenę dokonaną w świetle powoływanej posiłkowo tabeli stanowiącej załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 18 grudnia 2002r. (Dz. U. Nr 234, poz. 1974).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo okazało się częściowo uzasadnione.

Ubezpieczyciel nie kwestionował samej zasady swojej odpowiedzialności względem powódki, wskazał jednak, że przyczyniła się ona do powstania szkody przechodząc przez jezdnię poza wyznaczonym przejściem dla pieszych.

W stosunku do sprawcy zdarzenia zapadł wyrok karny skazujący. W myśl z art. 11 k.p.c., sąd cywilny związany jest ustaleniami dotyczącymi popełnienia przestępstwa - a więc okolicznościami składającymi się na jego stan faktyczny, czyli osobą sprawcy, przedmiotem przestępstwa oraz czynem przypisanym oskarżonemu - które znajdują się w sentencji wyroku. Oznacza to, że sąd - rozpoznając sprawę cywilną - musi przyjąć, że skazany popełnił przestępstwo przypisane mu wyrokiem karnym (wyrok SN z dnia 14 kwietnia 1977 r., IV PR 63/77, LEX nr 7928). Związanie dotyczy ustalonych w sentencji wyroku znamion przestępstwa, a także okoliczności jego popełnienia, dotyczących czasu, miejsca, poczytalności sprawcy (J. Bodio w Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod red. A. Jakubeckiego,

WKP, 2012). Na tej podstawie Sąd w niniejszej sprawie przyjął, że zaistniały podstawy do przyjęcia winy kierującego pojazdem marki S. i związku przyczynowego.

W przedmiotowej sprawie w chwili zdarzenia, A. I. (1) łączyła z pozwanym Towarzystwem umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu (art. 822 k.c.).

Podstawą prawną odpowiedzialności pozwanego jest przepis art. 805 § 1 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pozwany ubezpieczyciel przejął na siebie odpowiedzialność za szkody wyrządzone osobom trzecim przez kierującego pojazdem zobowiązując się, w zamian za zapłatę przez ubezpieczonego umówionej składki, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku (art. 822 § 1 k.c.).

Stwierdzenie w wyroku przez sąd karny popełnienia przestępstwa, nie stoi na przeszkodzie ustaleniu, że poszkodowany przyczynił się do powstania szkody spowodowanej przez skazanego.

O przyczynieniu się poszkodowanego do powstania lub zwiększenia szkody mówimy wówczas gdy szkoda jest skutkiem nie tylko zdarzenia, z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy innego podmiotu, ale także zachowania się samego poszkodowanego. Zachowanie się poszkodowanego jest więc w konstrukcji przyczynienia traktowane jako adekwatna współprzyczyna powstania lub zwiększenia szkody (wyrok SN z dnia 20 czerwca 1972 r., II PR 164/72, LEX nr 7098). Zgodnie z brzmieniem art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie pozwalał na ustalenie, że G. E. przechodząc przez jezdnię poza wyznaczonym przejściem dla pieszych przyczyniła się do powstania szkody. Przed wkroczeniem na jezdnię powódka rozejrzała się, przepuściła jadący z lewej strony drogi samochód, widziała także poruszający się z prawej strony pojazd. Zgodnie z poczynionymi przez Sąd ustaleniami, w chwili wkroczenia powódki na jezdnię samochód S. znajdował się w odległości około 80 m od wyznaczonego przejścia dla pieszych, co pozwalało powódce na wkroczenie na jezdnię. Znajdując się w tej odległości, a więc około 80 m od miejsca, w którym doszło do potrącenia powódki, jak ustalono, kierujący samochodem nie mógł stwierdzić, czy piesza porusza się po przejściu dla pieszych czy w odległości około 1-1,5 m za nim i w takiej sytuacji powinien reagować na ruch pieszej, jakby poruszała się po przejściu. Nie można zatem przyjąć, iż w związku z przekraczaniem przez powódkę jezdni w odległości około 1-1,5 m za przejściem, uzasadniony byłby wydłużony czas reakcji psychofizycznej kierującego samochodem A. I. (1). Wobec czego w ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie możemy mówić o przyczynieniu się powódki do powstania spowodowanej przez kierującego pojazdem marki S. szkody.

Powódka G. E. domagała się w niniejszym procesie w pierwszym rzędzie kompensacji szkody niemajątkowej, żądając zasądzenia od pozwanego Towarzystwa zadośćuczynienia za doznaną w wyniku wypadku z dnia 14 lutego 2012 roku krzywdę w kwocie 192.500 zł.

Podstawę zasądzenia zadośćuczynienia stanowi przepis art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia Sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Powołana krzywda ujmowana jest jako cierpienie psychiczne i fizyczne wynikające z uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

Kwota zadośćuczynienia powinna być odpowiednia, a zatem odzwierciedlać stopień doznanego uszczerbku na zdrowiu, zakres cierpień psychicznych i fizycznych, jak również spełniać funkcję kompensacyjną, a więc przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Jednak przy ustaleniu kwoty zadośćuczynienia należy mieć na względzie potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (wyrok SN z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/2003, OSNC 2005, nr 2, poz. 40). Kwota zadośćuczynienia nie może także stanowić źródła wzbogacenia, a jedynym kryterium dla oceny wysokości

zasądzonego zadośćuczynienia jest rozmiar krzywdy powoda (wyrok SA w Lublinie z dnia 12 października 2004 r., I ACa 530/04, LEX nr 179052).

Wielkość zadośćuczynienia zależy od oceny całokształtu okoliczności sprawy, w tym rodzaju naruszonego dobra, natężenia i czas trwania naruszenia, trwałości skutków naruszenia, ich nieodwracalnego charakteru polegającego zwłaszcza na kalectwie, długotrwałości i przebiegu procesu leczenia, stopnia ich uciążliwości, intensywność ujemnych doznań fizycznych i psychicznych, wieku pokrzywdzonego, rokowań na przyszłość, a także stopnia winy sprawcy (wyrok SN z 20 kwietnia 2006 r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok SN z 1 kwietnia 2004 r., II CK 131/03, LEX nr 327923; wyrok SN z 19 sierpnia 1980 r., IV CR 283/80, OSN 1981/5/81, LEX nr 2582).

Niewątpliwie w wyniku wypadku z dnia 14 lutego 2012 roku powódka doznała urazu głowy ze wstrząśnieniem mózgu, wieloodłamowego złamania miednicy oraz rany tłuczonej okolicy stawu łokciowego prawego. Na skutek wypadku rozwinął się u niej poronny zespół nerwicy pourazowej.

Bez wpływu na ocenę wysokości należnego powódce zadośćuczynienia nie może pozostać stwierdzony u niej przez biegłego ortopedę trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 30 % oraz przez biegłego neurologa długotrwały uszczerbku na zdrowiu w wysokości 5%.

Szkoda u powódki polegała także na zwiększonym cierpieniu fizycznym i psychicznym. Przez okres miesiąca po wypadku odczuwała znaczne cierpienia psychiczne, które związane były z odniesionymi obrażeniami, towarzyszącym im bólem, koniecznością pozostawania w pozycji leżącej przez okres 2 tygodni, obniżeniem sprawności fizycznej, poważnym ograniczeniem samodzielności oraz potrzebą korzystania przez powódkę z pomocy osób trzecich. W wyniku urazu głowy powódka odczuwała przez okres 6 tygodni cierpienia fizyczne w umiarkowanym stopniu. Pobyt w szpitalu, konieczność przebycia zabiegów operacyjnych miednicy oraz długotrwałej rehabilitacji stanowiły źródło dodatkowego bólu i stresu. W wyniku uderzenia powódka straciła przytomność, którą odzyskała dopiero po przywiezieniu do szpitala. Po wypadku zmuszona była zażywać leki przeciwbólowe oraz przeciwzakrzepowe.

Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, do dnia, w którym została potrącona przez samochód, powódka był osobą samodzielną i sprawną fizycznie.

Wypadek komunikacyjny stanowił dla niej traumatyczne doświadczenie, nadal odczuwa lęk przed przechodzeniem przez jezdnię oraz dolegliwości bólowe. Ma ograniczoną możliwość podnoszenia ciężkich przedmiotów.

Należy jednak wziąć pod uwagę, że powódka odzyskała w przeważającej części poprzednią sprawność fizyczną, nie wymaga już pomocy osób trzecich, ani zabiegów rehabilitacyjnych. Także rokowania w zakresie stanu zdrowia psychicznego powódki są pomyślne.

Analizując okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy Sąd uznał za zasadne przyznanie powódce zadośćuczynienia w kwocie 100.000 zł. Mając na uwadze wypłaconą z tego tytułu przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego kwotę 7.500 zł, zasądzeniu podlegała kwota w wysokości **92.500 zł**. W ocenie Sądu, mimo iż cierpienia i odczuwanie bólu są w znacznej mierze sprawą subiektywną, mając na uwadze powyższe okoliczności, domaganie się przez powódkę zadośćuczynienia w kwocie 192.500 zł jest żądaniem jednak wygórowanym, dlatego w pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

Powódka żądała ponadto zasądzenia tytułem odszkodowania ostatecznie kwoty 8.220,63 zł, na którą składały się koszty zakupu leków, opatrunków i innych udogodnień, wydatki związane z dojazdami do placówek medycznych, koszt wypożyczenia łóżka rehabilitacyjnego, zniszczonej w wyniku wypadku odzieży oraz koszt opieki osób trzecich. Natomiast za okres począwszy od dnia 1 czerwca 2012 roku powódka żądała renty na zwiększone potrzeby w kwocie 2.000 zł miesięcznie.

Żądanie zasądzenia odszkodowania znajduje oparcie w przepisie art. 444 § 1 k.c., zgodnie z którym, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu

koszty. Na tej podstawie domagać się można od podmiotu odpowiedzialnego zwrotu wydatków, w szczególności kosztów leczenia, kosztów dojazdu do placówek medycznych oraz kosztów związanych z opieką osób trzecich. Powyższe koszty muszą mieć związek ze szkodą, a ponadto to na powódce spoczywa obowiązek udowodnienia ich wysokości.

Natomiast w myśl art. 444 § 2 k.c., jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Renta z tytułu zwiększenia się potrzeb poszkodowanego dotyczy sytuacji, gdy w wyniku doznanej szkody istnieje konieczność ponoszenia wyższych kosztów utrzymania w zakresie usprawiedliwionych potrzeb w porównaniu do stanu sprzed wyrządzenia szkody. Tu wyrównuje się koszty stałej opieki pielęgniarzkiej, odpowiedniego wyżywienia, koszty stałych konsultacji medycznych i lekarstw.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ta zasada materialno - prawna znajduje odzwierciedlenie w przepisie procesowym art. 232 k.p.c., który z kolei stanowi, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Są to naczelnne zasady postępowania dowodowego obciążające w postępowaniu sądowym stronę, która z danego faktu wywodzi dla siebie określone skutki prawne.

Uwzględniając treść art. 6 k.c. stwierdzić należy, iż do osoby występującej z pozwem należy udowodnienie faktów pozytywnych, które stanowią podstawę powództwa, gdyż z faktów tych wywodzi ona swoje prawo. Do przeciwnika natomiast należy wykazanie okoliczności niweczących to prawo lub uniemożliwiających jego powstanie.

Zgodnie z dokonanyymi przez Sąd w rozpoznawanej sprawie ustaleniami faktycznymi powódka przez okres 3-ch miesięcy po wypadku wymagała pomocy innych osób w wymiarze około 8 godzin dziennie, tj. do 13 maja 2012 roku, a następnie przez okres kolejnych 3-ch miesięcy w wymiarze 4 godzin dziennie. Poczynając niniejsze ustalenia uwzględnieniu nie podlegał okres od 14 lutego 2012 roku do 13 marca 2012 roku oraz od 26 kwietnia 2012 roku do 7 maja 2012 roku, bowiem powódka przebywała w tym czasie w (...) Centrum Medycznym oraz Wojewódzkim Szpitalu (...) w Ł. i miała zapewnioną całodobową opiekę ze strony personelu szpitalnego.

Mając na uwadze, niesporne stawki wynagrodzenia opiekunek społecznych za jedną godzinę pracy (w okresie od lipca 2009 roku do 30 czerwca 2013 roku - 9,50 zł), koszty opieki nad powódką wyniosły:

- w okresie pierwszych trzech miesięcy po wypadku, tj. w okresie do dnia 13 maja 2012 roku (49 dni x 8h x 9,50 zł) – 3.724 zł

- w okresie do 31 maja 2012 roku – (18 dni x 4h x 9,50 zł) - 684 zł

Tak więc koszty te wyniosły łącznie do dnia 31 maja 2012 roku **4.408 zł.**

W związku z następstwami przedmiotowego wypadku, powódka udokumentowała uzasadnione koszty zakupu materaca przeciwodleżynowego (189 zł), zakupu basenu płaskiego (42,25 zł), lekarstw i środków opatrunkowych (116,98 zł + 50,20 zł + 53,10) oraz nasadki sedesowej (90 zł), w łącznej wysokości **541,53 zł** oraz koszty z tytułu wypożyczenia łóżka rehabilitacyjnego w wysokości **390 zł.**

Ustalając należne powódce odszkodowanie w zakresie zwrotu równowartości zniszczonych w wypadku rzeczy, Sąd uznał za celowe posłużenie się normą art. 322 k.c. Zgodnie z powołanym przepisem, jeżeli w sprawie o naprawienie szkody sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy.

W świetle poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych uznać należało, że, w wyniku wypadku, uległo zniszczeniu ubranie powódki w postaci zimowej kurtki i spodni, a łączny koszt utraconych ruchomości wyniósł, zgodnie z żądaniem

pozwu, **500 zł**, którą to wycenę, należało uznać za wiarygodną i niewygórowaną, w świetle zasad doświadczenia życiowego, a w konsekwencji, przyznana z tego tytułu kwota odszkodowania, za odpowiednią, w świetle całokształtu okoliczności sprawy.

Odnosząc się do żądania odszkodowania w zakresie zwrotu kosztów dojazdu do szpitali, Sąd oparł się na twierdzeniach zawartych w pozwie oraz załączonym zestawieniu (k. 90-95).

Należało mieć tutaj na uwadze treść opinii biegłego psychologa, w myśl której powódka po wypadku potrzebowała wzmoczonego wsparcia osób trzecich. Wsparcie to zapewniali G. E. odwiedzający ją podczas pobytu w szpitalu, członkowie rodziny.

Zgodnie z przedstawionym zestawieniem, w okresie od 14 lutego 2012 roku do 7 maja 2012 roku łączna ilość kilometrów pokonanych przez najbliższych członków rodziny powódki w związku dojazdami do placówek medycznych, w których przebywała, tj. do (...) Centrum Medycznego oraz Wojewódzkiego Szpitala (...) w Ł. wyniosła 1.506 km. Dojazdy były wykonywane samochodami marki S. (...) nr rej. (...) oraz marki F. (...) nr rej. (...).

Mając na uwadze stawkę określoną w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.) w wysokości 0,8358 zł za 1 km, wydatki powódki z tytułu kosztów dojazdu jej najbliższych członków rodziny do placówek medycznych, w których przebywała, wyniosły **1.258,71 zł**.

Wobec powyższego Sąd zasądził tytułem odszkodowania łącznie kwotę **7.098,24 zł**, na którą złożyła się kwota 541,53 zł z tytułu zwrotu kosztów zakupu leków i materaca, kwota 390 zł z tytułu zwrotu kosztów wypożyczenia łóżka rehabilitacyjnego, kwota 500 zł z tytułu zwrotu równowartości zniszczonej w wyniku wypadku odzieży powódki, kwota 1.258,71 zł z tytułu dojazdów oraz kwota 4.408 zł z tytułu kosztów opieki osób trzecich. W pozostałym zakresie żądanie powódki jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

Począwszy od dnia 1 czerwca 2012 roku powódka żądała zasądzenia tytułem renty na zwiększone potrzeby kwoty 2.000 zł miesięcznie. Według jej szacunków, na żadaną w pozwie kwotę miałyby się składać następujące wydatki: koszty leków przeciwbólowych, przeciwzapalnych i specjalnego wyżywienia w kwocie po 300 zł oraz koszty pomocy osób trzecich w kwocie po 1.710 zł miesięcznie.

W związku z następstwami przedmiotowego wypadku, powódka (zgodnie z opinią biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu chirurgii urazowo-ortopedycznej M. S.) zmuszona była zażywać przez okres 4 miesięcy po wypadku leki przeciwbólne, przeciwzakrzepowe oraz korzystała ze środków opatrunkowych, których łączny miesięczny koszt zamyka się w granicach 100 zł. Do chwili obecnej nadal musi stosować leki przeciwbólne, których koszt wynosi 30-50 zł miesięcznie. W oparciu o opinie biegłego oraz doświadczenie życiowe, zasadne jest przyjęcie, że przez okres kolejnych 2 miesięcy (tj. lipiec, sierpień 2012 roku) powódka zażywała leki przeciwbólne, których koszt wyniósł 75 a potem 50 zł., następnie stosowała je w mniejszej ilości, zatem ich koszt wyniósł 30 zł.

W okresie od 1 czerwca 2012 roku do 30 czerwca 2012 roku powódka wymagała pomocy innych osób w wymiarze 4 godzin dziennie, zatem koszty opieki wyniosły (30 dni x 4h x 9,50 zł) 1.140 zł oraz poniosła koszt zakupu leków i środków opatrunkowych w kwocie 100 zł. Zatem Sąd zasądził tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc czerwiec 2012 roku kwotę **1.240 zł**.

W okresie od 1 lipca 2012 roku do 31 lipca 2012 roku powódka wymagała pomocy innych osób także w wymiarze 4 godzin dziennie, zatem koszty opieki wyniosły (30 dni x 4h x 9,50 zł) 1.140 zł oraz poniosła koszt zakupu leków w kwocie 50 zł i 25 zł. Wobec czego tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc lipiec 2012 roku zasądzeniu podlegała kwota **1.215 zł**.

W okresie od 1 sierpnia 2012 roku do 13 sierpnia 2012 roku powódka wymagała pomocy innych osób także w wymiarze 4 godzin dziennie, zatem koszty opieki wyniosły (13 dni x 4h x 9,50 zł) 494 zł oraz poniosła koszt zakupu leków w kwocie 50 zł. Zatem zasądzeniu tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc sierpień 2012 roku podlegała kwota **544 zł.**

Mając na uwadze, że powódka jest zmuszona nadal zażywać leki przeciwbólowe, których koszt wynosi 30 zł miesięcznie, zasądzeniu podlegała tytułem renty na zwiększone potrzeby od miesiąca września 2012 roku i na przyszłość kwota po **30 zł** miesięcznie.

W pozostałym zakresie żądanie powódka jako nieudowodnione podlegało oddaleniu.

Ponieważ nie jest obecnie możliwe ustalenie, czy i jakie skutki urazu, nie objęte podstawą niniejszego sporu, mogą się ujawnić w przyszłości, należało uznać istnienie po stronie powódki interesu prawnego w ustaleniu na podstawie art. 189 k.p.c. odpowiedzialności strony pozwanej za następstwa wypadku, jakie mogą ujawnić się w przyszłości.

Powódka pismem procesowym z dnia 12 listopada 2012 roku cofnęła pozew w części dotyczącej wypłaconych kwot w łącznej wysokości 5.778,37 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie.

Zgodnie z art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku.

Z okoliczności niniejszej sprawy w żaden sposób nie wynika, aby czynność procesowa dokonana przez powódkę w postaci cofnięcia pozwu była sprzeczna z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierzała do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.), dlatego Sąd uznał cofnięcie pozwu za czynność procesową prawnie skuteczną oraz dopuszczalną i na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c., umorzył postępowanie w tym zakresie.

W myśl art. 359 § 1 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu. W niniejszej sprawie źródłem roszczenia o odsetki jest przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym dłużnik, który nie spełnia świadczenia w odpowiednim terminie dopuszcza się opóźnienia i wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego.

Stosownie do treści art. 455 k.c. roszczenie wierzyciela wobec dłużnika staje się wymagalne wraz z nadejściem terminu do spełnienia świadczenia. Jeżeli termin ten nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Należy podkreślić, że roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym staje się wymagalne dopiero po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia (wyrok SN z dnia 9 marca 1973 r. I CR 55/73, niepublikowane). Z charakteru świadczenia, którego wysokość ze swej istoty jest trudno wymierna i zależna od szeregu okoliczności związanych z następstwami zdarzenia szkodowego, wynika, że obowiązek jego niezwłocznego spełnienia powstaje po wezwaniu dłużnika i że od tego momentu należą się odsetki za opóźnienie.

Ubezpieczyciel winien zlikwidować szkodę w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia szkody. Jednak w przypadku, gdyby wyjaśnienie okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności albo wysokości świadczenia w tym terminie było niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w terminie 14 dni od dnia wyjaśnienia tych okoliczności (art. 14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r., o ubezpieczeniach obowiązkowych (...)).

W rozpoznawanej sprawie – z uwagi na różne terminy wysuwania przez powódkę poszczególnych roszczeń, terminy ich wymagalności przedstawiają się następująco.

Pismem z dnia 23 maja 2012 roku powódka zgłosiła ubezpieczycielowi sprawcy szkodę oraz wystąpiła z żądaniem zapłaty kwoty w wysokości 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia, kwoty w wysokości 10.109 zł tytułem odszkodowania

oraz kwoty po 2.000 zł miesięcznie tytułem renty na zwiększone potrzeby począwszy od dnia 1 czerwca 2012 roku i na przyszłość. Niniejsze pismo zostało odebrane przez pozwane Towarzystwo w dniu 29 maja 2012 roku.

Odnosząc się do kwoty 92.500 zł z tytułu zadośćuczynienia, datą wezwania zobowiązanego, w osobie pozwanego ubezpieczyciela, była data zgłoszenia w postępowaniu likwidacyjnym roszczenia o zadośćuczynienie w piśmie przedsądowym, co nastąpiło w dniu 29 maja 2012r. Mając na uwadze 30 – dniowy termin na wypłatę świadczeń, należało zasądzić odsetki, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty.

W związku z przyznaniem przez pozwanego powódce pismem z dnia 10.10.2012r. dopłaty do świadczeń odszkodowawczych w wysokości 5.778,37 zł, cofnęła ona pismem procesowym z dnia 12 listopada 2012 roku pozew w części dotyczącej wypłaconej kwoty. Mając na uwadze powyższe rozważania, pozwany pozostawał w opóźnieniu w spełnieniu tego świadczenia od dnia 30 czerwca 2012 roku do dnia 11 października 2012 roku. Odsetki ustawowe od kwoty 5.778,37 zł za wskazany okres czasu wyniosły 214,04 zł.

O odsetkach za opóźnienie w zapłacie od przyznanej powódce tytułem odszkodowania kwoty 6.708,24 zł oraz tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc czerwiec 2012 roku kwoty 1.240 zł orzeczono analogicznie jak w przypadku opóźnienia w spełnieniu świadczenia obejmującego zadośćuczynienie w kwocie 92.500 zł, uznając, że zgłoszenie szkody z tego tytułu, nastąpiło w piśmie przedsądowym w dniu 29 maja 2012r. Natomiast w zakresie przyznanej tytułem odszkodowania kwoty 390 zł, zobowiązany pozostaje w opóźnieniu w wypłacie świadczenia w tej wysokości od daty rozszerzenia w tym zakresie przez powódkę powództwa, tj. doręczenia stronie pozwanej odpisu pisma procesowego, co nastąpiło w dniu 3 października 2012 roku.

Powódka żądała renty na zwiększone potrzeby począwszy od 1 czerwca 2012 roku i na przyszłość, płatnej z góry do 10-ego dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat. Jak już wyżej wskazano odsetki od przyznanej tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc czerwiec 2012 roku kwoty 1.240 zł należą się od dnia 30 czerwca 2012 roku, zatem w pozostałym zakresie wskazane żądanie jako niezasadne podlegało oddaleniu. Natomiast odsetki od przyznanej powódce tytułem renty na zwiększone potrzeby za miesiąc lipiec 2012r. kwoty 1.215 zł oraz za miesiąc sierpień 2012r. kwoty 544 zł roku podlegały zasądzeniu odpowiednio od dnia 11 lipca 2012 roku i 11 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c., dokonując ich stosunkowego rozliczenia.

Postanowieniem z dnia 12 lipca 2012 roku G. E. została zwolniona od kosztów sądowych w całości (k. 112).

Powódka poniosła koszty procesu w łącznej kwocie 7.217 zł. (koszty zastępstwa procesowego 7.200 zł + 17 zł), natomiast koszty procesu wyłożone przez pozwanego wyniosły łącznie 8.371 zł. (7.200zł. +17zł., tytułem kosztów zastępstwa procesowego + 700 zł + 454 zł, z tytułu wydatków na poczet wynagrodzenia biegłych). Zatem łącznie poniesione przez strony koszty procesu wyniosły 15.571 zł

Ponieważ powódka przegrała proces w 52,86 %, {bowiem przyznane świadczenia, wyniosły łącznie: 108.645,61 zł (w zakresie w jakim powódka cofnęła powództwo traktowana jest jako przegrywająca), zaś suma roszczeń, z uwzględnieniem rozszerzenia powództwa, wyniosła 230.449 zł}, w takim też stosunku, obciąża ją obowiązek (15.571 zł x 52,86 % = 8.230,83 zł) poniesienia kosztów procesu. Natomiast strona pozwana przegrała proces w 47,14% i w takim zakresie obciążają ją koszty procesu (15.571 zł x 47,14 %), co stanowi kwotę 7.340,17 zł. Ponieważ pozwane Towarzystwo (...) poniosło koszty procesu w łącznej kwocie 8.371 zł, Sąd stosownie do przepisu art. 100 zd.1 k.p.c., zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej, kwotę **1.030,83 zł** (8.371 zł - 7.340,17 zł.) jako odpowiedzialnej, we wskazanym wyżej stosunku, ze wynik sporu.

W toku procesu, w związku ze zwolnieniem powódki od kosztów sądowych, powstały nieuiszczone koszty sądowe w łącznej wysokości 13.606,69 zł., obejmujące opłatę sądową od pozwu w wysokości 11.506 zł., opłatę od rozszerzonej części powództwa w wysokości 20 zł oraz wynagrodzenie biegłych sądowych w łącznej wysokości 2.080,69 zł. (591,65 zł. /k. 286/, 560,48 zł. /k. 293/, 462,58 zł. /k. 312/, 465,98 zł. /k. 332/). Obowiązkiem ich poniesienia, stosownie do

dyspozycji art. 113 ust. 1 i 2 pkt 1 u.k.s.c., należało obciążyć strony, proporcjonalnie do tego w jakiej części każda z nich wygrała i odpowiednio – przegrała proces, co odpowiada kwocie **6.414,20 zł.** obciążającej stronę pozwaną (która przegrała w 47,14%), natomiast, w pozostałej części, stanowiącej kwotę **7.192,49 zł.** obowiązek poniesienia kosztów procesu, tymczasowo wyłożonych przez Skarb Państwa, spoczywa na powódce, jako stronie przegrywającej w 52,86 %.